

ONTWERPBESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND

Betreft : WnbG ontwerpbesluit
 Zaaknummer : OMG-031421/456420
 Vergunninghouder : Vattenfall Duurzame Energie N.V.
 Locatie : Windpark Wieringermeer, gemeente Hollands Kroon

A. Besluit

1. Onderwerp aanvraag
2. Besluit
3. Procedure
4. Zienswijze
5. Wijzigingen t.o.v. ontwerpbesluit

B. Voorschriften

C. Overwegingen

1. Omgevingswet
2. Inhoudelijke beoordeling aanvraag
3. Conclusie

D. Samenhangende besluiten

E. Kennisgeving

A. ONTWERPBESLUIT NATURA 2000-ACTIVITEIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND

A.1 Onderwerp aanvraag

U heeft een rapportage ingediend over het laatste monitoringsjaar van de corridor van stilstaande windturbines van Windpark Wieringermeer, ten behoeve van kleine zwaan en toendrarietgans. Doel van dit monitoringsonderzoek is te onderzoeken of een corridor van stilstaande windturbines noodzakelijk is om te zorgen dat kleine zwaan en toendrarietgans hun foerageergebieden in delen van de Wieringermeer nog kunnen bereiken.

U heeft hierbij ons gevraagd te bevestigen dat met het indienen van deze rapportage aan voorschrift 9 van de vergunning met kenmerk 350975/610166 is voldaan. Tevens heeft u ons gevraagd te bevestigen dat de monitoring kan stoppen en dat ook de mitigerende maatregel van de corridor van 3 stilstaande turbines stopgezet kan worden. Uw verzoek merken wij aan als een verzoek tot wijziging van de bestaande vergunning.

Verzoek

1. U heeft verzocht om de mitigerende maatregel van 3 stilstaande turbines ('de corridor') te beëindigen.
2. U heeft verzocht de met de corridor samenhangende monitoring te beëindigen.
3. U heeft gevraagd te bevestigen of met de ingediende monitoringsrapportage aan voorschrift 9 van de vergunning met kenmerk 530975/610166 is voldaan.

A.2 Ontwerpbesluit

Wij zijn voornemens beide verzoeken, tot enerzijds het beëindigen van de mitigerende maatregel van 3 stilstaande turbines (hierna: de corridor), en anderzijds tot het beëindigen van de met de corridor samenhangende monitoring, in te willigen.

Wij bevestigen dat met de ingediende monitoringsrapportage aan voorschrift 9 van de vigerende vergunning is voldaan.

A.3 Procedure

Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

De aanvraag wordt behandeld met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Uw verzoek, vergezeld van de monitoringsrapportage over het 5de monitoringsjaar, hebben wij op 2 mei 2024 ontvangen en geregistreerd onder zaaknummer OMG-031421/456420. Deze rapportage vormt tevens de evaluatie van de monitoring die gedurende 5 jaar heeft plaatsgevonden.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) is hierbij komen te vervallen. De vergunning waarop de mitigerende maatregel en de monitoring betrekking hebben (met kenmerk 350975/610166) dateert van voor 1 januari 2024 onder de Wnb. Door het overgangsrecht wordt de aanvraag beoordeeld en het besluit afgegeven op basis van de Omgevingswet.

A.4 Zienswijze

Gedurende de periode van terinzagelegging kunnen belanghebbenden schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Postbus 2095, 1620 EB Hoorn onder vermelding van het zaaknummer dat op het ontwerpbesluit staat vermeld.

A.5 Wijzigingen ten opzichte van ontwerpbesluit

<P.M.>

B. VOORSCHRIFTEN EN BEPERKINGEN

Aan dit besluit verbinden wij op grond van artikel 5.34 Omgevingswet de navolgende voorschriften en beperkingen. Op grond van artikel 18.10 Ow in samenhang met artikel 8.97 en 8.103 Besluit kwaliteit leefomgeving kan de vergunning worden ingetrokken als in strijd met de vergunning of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Voorschriften

Voorschrift 4 vervalt.

Voorschrift 6, 7, 8, 9, 10 en 13 vervallen.

Voorschrift 11 en 12 waren reeds eerder vervallen.

De overige bij de beschikking met kenmerk 350975/610166 behorende voorschriften blijven onverkort van kracht.

Onze contactgegevens zijn: OD NHN, Postbus 2095, 1620 EB Hoorn, 088-10 21 300, e-mail: postbus@odnhn.nl.

Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden niet conform de aanvraag uitvoert u mogelijk in overtreding bent van de Omgevingswet. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Omgevingswet bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

Geldigheid

De vergunning geldt vanaf de datum van verzending van het definitief besluit.

C. OVERWEGINGEN

C.1 Omgevingswet, Natura 2000-activiteit

Bevoegdheid tot vergunningverlening

Op grond van artikel 4.11 Omgevingswet, in samenhang met artikel 4.6, Omgevingsbesluit, zijn Gedeputeerde Staten van de provincie met betrekking tot projecten, tenzij anders bepaald, waarhet project wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht het bevoegd gezag ten aanzien van de beoordeling van een aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 5.1, Omgevingswet.

Beoordeling aanvraag

Een verzoek om een vergunning beoordelen wij op basis van de regels uit artikel 16.53c Omgevingswet en 8.74b Besluit kwaliteit leefomgeving. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met artikel 3.56 Besluit kwaliteit leefomgeving.

Vergunningplicht

Op grond van artikel 5.1 lid 1 onder e Omgevingswet is een vergunning vereist voor het uitvoeren van een Natura 2000-activiteit voor projecten die niet direct verband houden met, of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000 gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied. Zodanige projecten zijn in ieder geval projecten die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten. Het verzoek betreft een wijziging van een eerder verleende vergunning, waarvoor eerder reeds is vastgesteld dat dit een vergunningplichtige activiteit is.

Beschermde gebieden

Het verzoek heeft betrekking op het Natura 2000-gebied 'IJsselmeer'.

Natuurlijke kenmerken van het gebied

Voor een omschrijving van de doelen en hun staat van instandhouding wordt verwezen naar de gebiedendatabase (www.natura2000.nl/gebieden/noord-holland).

C.2 Inhoudelijke beoordeling aanvraag

De beoordeling van de aanvraag en de bijbehorende belangenafweging vindt plaats in de volgende stappen:

1. identificeren mogelijke negatieve effecten op de natura 2000-gebieden;
2. toets aan de instandhoudingsdoelstellingen;
3. mitigerende of andere maatregelen die eventuele schadelijke effecten beperken.

Voor de beoordeling van de aanvraag hebben wij gebruik gemaakt van de bij de vergunningaanvraag ingediende documenten:

- Vooraankondiging indienen van vijfde monitoringsrapportage, Vattenfall, ingediend 30 april 2024.
- Mailverzoek tot wijziging van vergunning, Vattenfall, ingediend 2 mei 2024.
- Rapport *Verspreiding en vliegbewegingen van kleine zwaan en toendrarietgans in de Wieringermeer. Resultaten winter 2023/2024 en eindevaluatie vijfjarige monitoring in Windpark Wieringermeer* (Waardenburg Ecology; rapportnummer 24-061), ingediend 2 mei 2024.

Daarnaast hebben wij ook gebruik gemaakt van de volgende informatiebronnen:

- Profielendocumenten (Min LNV, 2008)
- Definitieve aanwijzingsbesluit van het natuurgebied 'IJsselmeer' (Min E&L)

1. Identificeren mogelijke negatieve effecten

Het project is in het kader van een eerdere vergunningprocedure reeds getoetst. Het project is inhoudelijk onveranderd. Derhalve zijn er geen andere effecten dan die reeds beoordeeld zijn in het kader van de vergunning met kenmerk 350975/610166.

2. Toets aan de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied

Beheerplan

Voor elk Natura 2000-gebied moet een beheerplan worden opgesteld. Het beheerplan bevat gedetailleerde informatie over de aanwezigheid van natuurwaarden, de realisatie van de

instandhoudingsdoelstellingen en de instandhoudingsmaatregelen die daartoe getroffen dienen te worden. Het beheerplan beschrijft daarnaast welke handelingen en ontwikkelingen het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

Voor het relevante Natura 2000 gebied is het beheerplan inmiddels vastgesteld. Wij hebben het beheerplan bij deze aanvraag betrokken.

Onze bevindingen ten aanzien van de rapportage

Wij constateren dat het rapport van Waardenburg Ecology de juiste informatie bevat om een oordeel te vormen; wel constateren wij enige wijzigingen ten aanzien van de onderzoeksmethode ten opzichte van voorgaande jaren. Dit maakt de interpretatie van de resultaten wat lastig.

Uit het laatste monitoringsjaar blijkt dat de corridor goed gefunctioneerd heeft; dat wil zeggen: op de momenten dat drie turbines stil moesten staan, stonden deze ook daadwerkelijk stil binnen de juiste tijdslots. In de allereerste monitoringsjaren hebben zowel de onderzoekers van Waardenburg Ecology als onze eigen mensen van Toezicht en Handhaving geconstateerd dat sommige van de corridor-turbines niet stilstonden op momenten dat dat wel had moeten. Dit is gedurende de monitoringsperiode wel duidelijk verbeterd.

Uit de resultaten van het vijfde monitoringsjaar komt een aantal heel duidelijke resultaten naar voren die zich de afgelopen jaren ook al aftekenden.

Ten eerste blijkt dat er geen barrière te zien is waar het gaat om oost-west gerelateerde vliegbewegingen van met name de toendrarietgans. Dat wil zeggen, door de drielijns opstelling (lijn 2, 3 en 4 van de vergunning met kenmerk PNH 350975/610166) wordt in oost-west richting parallel aan deze lijnen ook tussen deze lijnen door gevlogen. Dit komt vermoedelijk omdat de lijnopstellingen voldoende ver uit elkaar staan.

Daarentegen blijkt ten tweede dat in noord-zuid richting niet of nauwelijks door de drie lijnen heen gevlogen wordt. Opvallend is dat nog wel in noord-zuid richting werd gevlogen in eerdere jaren, toen er nog 'gaten' in de lijnopstellingen zaten in die zin dat nog niet alle turbines er stonden. Door die 'gaten' werd toen nog gevlogen, maar later en ook afgelopen monitoringsjaar nauwelijks meer. Dit kan op barrièrewerking wijzen.

Ten derde constateren wij dat de corridor van stilstaande turbines vrijwel geen functie voor beide vogelsoorten heeft gehad. Wij hebben namelijk geen enkele aanwijzing uit de resultaten gekregen, ook niet gedurende de eerdere monitoringsjaren, dat deze soorten er gebruik van gemaakt hebben; er is mogelijk één kleine zwaan geregistreerd, die een stukje van de corridor gevolgd heeft (laatste monitoringsjaar). Onze conclusie is dat de maatregel niet effectief is gebleken, en kan worden beëindigd. Ook komt dan de monitoringsplicht van deze maatregel automatisch te vervallen.

Conclusie:

1. De mitigerende maatregel van een corridor van stilstaande windturbines ten behoeve van kleine zwaan en toendrarietgans is niet effectief gebleken en kan per direct beëindigd worden.
2. De monitoringsplicht van deze maatregel kan eveneens per direct beëindigd worden.

Overige bevindingen

De monitoringsresultaten hebben bij ons wel tot andere bevindingen geleid.

Aanwezigheid turbines lijkt geen direct effect te hebben op kleine zwanen

Kleine zwaan lijkt in de Wieringermeer in het vijfde monitoringsjaar een kleine opleving te hebben maar de aantallen blijven bijzonder laag. De soort lijkt honkvast, ondanks de aanwezigheid van turbines in de buurt; zo zijn weer slapende dieren gezien bij de Hoekvaart; dat is vlakbij een van de oost-west lijnopstellingen. En dit was eigenlijk alle jaren het geval, en ook al bij T0. Het lijkt er op dat de aanwezigheid van de turbines van de 3-lijns opstelling geen effect heeft op de instandhouding van de Hoekvaart als slaapplek. Hierover hebben wij verder geen vragen of opmerkingen.

Aantallen toendrarietganzen gaan achteruit

Het valt op dat het aantal getelde toendrarietganzen ten opzichte van T0 (nulmeting) praktisch elk monitoringsjaar verder is achteruitgegaan. Wel zien we dat er ook (veel maar minder dan in het oostelijke deel) door toendrarietganzen wordt gefoerageerd ten westen van de A7. Dit zou een argument kunnen zijn dat toendrarietganzen hun foerageergebieden ten westen van de A7 nog steeds kunnen bereiken, ook nu het Windpark Wieringermeer aanwezig is.

Onduidelijk is hoe toendrarietganzen deze gebieden bereiken; in ieder geval wordt in behoorlijke aantallen door de 3-lijns opstelling (lijn 2, 3 en 4 uit de eerder genoemde vergunning) gevlogen maar dan in westelijke richting (bij foerageervluchten in de vroege ochtend). De meeste foeragegebieden liggen veel noordelijker in de Wieringermeer.

Elk monitoringsjaar is door Waardenburg aangegeven wat voor teelt van gewassen er in de oostelijke helft van de Wieringermeer is geweest; er is duidelijk sprake van wisselteelt, dus per jaar kan het geteelde gewas per perceel verschillend zijn. Dat betekent dat de voorkeurspercelen voor toendrarietganzen om te foerageren dus ook jaarlijks zullen wisselen. Wij hebben geen aanwijzing uit de overlegde monitoringsrapportages, dat qua soorten geteelde gewassen de Wieringermeer minder aantrekkelijk is geworden als foeragegebied voor toendrarietgans (en ook niet voor kleine zwaan).

Vanuit collega's is aangegeven dat de achteruitgang van toendrarietgans (en kleine zwaan) onder meer samenhangt met het warmer worden van de winters in Nederland, en dat daardoor dieren in noordelijker streken overwinteren. In een eerdere monitoringsrapportage voor Windpark Wieringermeer is dit ook door Waardenburg aangegeven.

Cumulatieve effecten

Op grond van de Omgevingswet dient bekeken te worden of een te vergunnen project afzonderlijk, maar ook in combinatie met andere projecten significante gevolgen kan hebben.

Deze cumulatietoets is vooral van belang voor projecten die een mogelijk negatief (maar niet significant) gevolg hebben, om te bezien of een project in cumulatie alsnog tot een significant effect zou kunnen leiden.

Het project is inhoudelijk onveranderd ten opzichte van het project dat in het kader van de aanvragen met kenmerk 350975/610166 reeds op cumulatieve effecten is beoordeeld. Bovendien is Windpark Wieringermeer intussen reeds gerealiseerd.

C.3 Conclusie

Op grond van vorenstaande kan worden geconcludeerd dat de voorschriften omtrent het instellen van een corridor (voorschrift 4) alsmede de voorschriften omtrent de monitoring voor kleine zwaan en toendrarietgans (voorschrift 6, 7, 8, 9, 10 en 13) kunnen vervallen.

Deze conclusie geldt nadrukkelijk onder de door ons gestelde voorwaarden en beperkingen.

D. SAMENHANGENDE BESLUITEN

Dit besluit heeft alleen betrekking op Natura 2000-activiteiten. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

E. KENNISGEVING

Van dit besluit zal conform artikel 3:44 Awb door ons kennis worden gegeven op de website www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie

<P.M.>

Rechtsbescherming

<P.M.>

Kopie aan: • ODNHN Afdeling Toezicht en Handhaving

